

[Helle Degn]

ritet skal være målrettet, skal nå de grupper, som har det største behov. Tiden må være inde til, at vi i 1980erne kan gå ind i en mere nuanceret diskussion om bl. a. sociale ydelser. Hvis de skal gradueres efter et objektivt princip, må vi finde ud af, hvad det er, der skal lægges vægt på heri. Er det et økonomisk behov alene, da på hvilket grundlag, eller er der også tale om livsværdier i en bredere sammenhæng?

I 1980erne er det vigtigt at sikre børn og unge steder, hvor de kan være. I dag ved vi, at 300.000 mødre til børn mellem 0 og 6 år er aktive i arbejdslivet. Til disse 300.000 mødres – og vel også fædres – børn er der i øjeblikket kun et offentligt tilbud på 140.000 pladser. Siden 1975, hvor folketinget forsøgte sig med besparelser på daginstitutionsområdet, har udviklingen glædeligvis vendt sig ude omkring i landets kommuner. F. eks. er antallet af daginstitutionspladser syvdoblet fra 1950 til 1977–78. Denne udvikling er sket på basis af lokale forældreønsker, som jeg tror vil manifestere sig endnu stærkere i det kommende tiår.

Den tid, børnene opholder sig i daginstitutionerne i, er det heller ikke uvæsentligt at diskutere. Undersøgelser viser, at både forældre og pædagoger peger på, at 6 timers dagligt ophold i daginstitution for de fleste børn er det maksimale forsvarlige. Her er det så, at arbejdsmarkedet skal vise sin fleksibilitet. Men børns ophold i vore daginstitutioner stiller i fremtiden også krav til os på den indholdsmæssige side. Fra socialdemokratiets side afventer vi i øjeblikket børnekommissionens forslag til en pædagogisk vejledning, som vi nøje vil vurdere, og om nødvendigt vil vi foreslå nedsættelse af et udvalg, som skal udarbejde pædagogiske retningslinjer i tilknytning til bistandslovens § 69, stk. 3; i dette arbejde bør både sagkyndige og forældre være med.

Når jeg her nævner bistandslovens § 69, vil jeg da ikke undlade den kommentar, at også vi med stor interesse afventer det svar, som ligestillingsrådet vil få af regeringen om, hvor mange kvinder der rent faktisk er blevet nægtet arbejdsløshedsunderstøttelse som en konsekvens af manglende børnepasningsmuligheder.

Når vi diskuterer indholdet i daginstitutionstilbuddet, kommer vi ikke uden om solidaritetsdiskussionen. Er solidaritet et hjælpe

de flest mulige til et offentligt daginstitutionstilbud, eller er solidaritet at hæve både de faglige og de pædagogiske krav til de ordninger, som vi allerede kender i dag? Her mener jeg, at der både for partierne i folketinget og for de faglige pædagogiske organisationer ligger nogle spørgsmål, som vi ikke kommer uden om at tage stilling til i den kommende tid.

På det kultur- og skolepolitiske område må indsatsen i 1980erne karakteriseres som en indsats også på den indholdsmæssige side og med udgangspunkt i børnenes egen aktivitet. Børneteaterforestillinger, biblioteker og børne-TV-udsendelser er ikke alene det, som vi forstår ved børnekultur. Det er en vigtig bestanddel, og det er sørgeligt at se, hvor lavt disse opgaver i øjeblikket prioriteres, men udgangspunktet må for os være barnets egen aktivitet fremfor de mere underholdende, passiviserende tilbud, som vel har været det dominerende kulturtilbud, samt også det kommercielle tilbud til børnene i 1970erne.

I skolen må udgangspunktet være barnet. Skolen har muligheder for at danne rammen om udviklingen af et fællesskab. Den enkelte klasse danner en enhed, der er stor nok til at repræsentere de forskelle, som den enkelte elev må lære at acceptere, respektere og værdsætte. Det specielle danske klasselærersystem giver gode muligheder for, at fællesskabet kan trives og gro i dette minisamfund. Skolen har ved en bevidst indsats muligheden for at skabe ikke lighed, men øget lighed i skolen. Hvad kan hæmme mulighederne for denne udvikling af fællesskabet? Det kan bl. a. et miljø, der er præget af en stærk individuel konkurrence, og som fremhæver den dygtiges præstation på bekostning af den mindre dygtige, specielt hvis det kun er evnen til at erhverve sig boglige kundskaber, som til stadighed belønnes. Det, der tæller i skolen i dag, det, som præmieres, er denne ene evne: at klare det boglige stof. Teoretisk viden giver adgang til en længerevarende uddannelse, som hidtil har givet sikkerhed for at ende blandt de velbærgede i samfundet. Netop denne boglighed danner en markant, reel barriere for de folkeskoleelever, hvis hjem ikke er præget af boglighed.

Hvilke muligheder har børnene for at påvirke indholdet i skolen? Ganske få, medmindre vi satser bevidst på at sætte dem i stand til, det. Her er det ikke den forkætrede